

נוהל הנצחת תושבות ותושבי כוכב יאיר

א. רקע

במהלך השנים, עולות מפעם לפעם בקשות להנצחה ביישוב, באמצעות, בסיוע או בשיתוף המועצה. מתוך רצון להסדיר את נושא ההנצחה, לקבוע נהלים קבועים ברורים ולהגדיר את אופן ההנצחה ביישוב, הוחלט על הקמת ועדה שתרכז ותדון בנושאי ההנצחה, כפי שיפורטו בנוהל זה. מטרת הנוהל היא לקבוע אמות מידה להנצחת אדם ו/או קבוצת אנשים באמצעות מתן שם למקום ציבורי ו/או לאירוע הנצחה ו/או הצבת מתקן ההנצחה ו/או בכל דרך אחרת. מובהר כי מועצת כוכב יאיר תהיה רשאית ליזום הנצחה בעצמה ונוהל זה יחול גם על הנצחה שתיזום המועצה (כולל, אך לא רק, החובה לקבל את הסכמת המשפחה להנצחה).

ב. הגדרות

- ועדת הנצחה** - ועדה שתמונה על ידי ראש המועצה, עפ"י סעיף 13ב לפקודת המועצות המקומיות ותכלול לכל הפחות 3 חברים. הועדה תורכב מ: חברי מועצה, עובדי מועצה ונציגי ציבור.
- בן משפחה** – בן משפחה מדרגה ראשונה: הורה, בן זוג, ילד/ה, הורה, אח/ות, סב/תא, נכד/ה, ני/ה.
- מקום ציבורי/אתר הנצחה** - רחבה, גן ציבורי, מבנה ציבורי, שטחי ציבורי או חלק ממנו המצויים בתחומי המועצה.
- מתקן הנצחה** - שלט, כתובת, גלעד, אנדרטה, מרכז, מבנה, או כל עצם אחר, עליו מאוזכר שם המונצח או פרטים עליו.
 - מיקום מתקן ההנצחה, יהיה במקומות שיאושרו ע"י מהנדס/ת המועצה ובכפוף לאישור אדריכל/ית מטעם המועצה.
 - מתקן ההנצחה יהיה בגודל ובסטנדרטים אחידים, שתקבע ועדת ההנצחה.
 - מהנדס המועצה יאשר כי אין במתקן המוצע סיכון כל שהוא.
 - ניתן להציב לצד המתקן, שלט אחד שגודלו לא יעלה על 100*40 ס"מ ויעמוד בקריטריונים של תוכן מכבד, עיצוב ומיתוג המועצה.
- אירוע הנצחה** – מרוץ, ניווט, טורניר, חלוקת מלגות, תחרות, או כל אירוע הנצחה אחר.
- תרומה** - כהגדרה בחוזר מנכ"ל משרד הפנים, אשר תטופל על ידי ועדת תשתיות, לאחר אישור בקשת ההנצחה על ידי ועדת ההנצחה.

ג. עקרונות כלליים

- נוהל זה יחול מיום אישורו במליאת המועצה ואין בו כדי לשנות ו/או לבטל הנצחה שבוצעה טרם אישור הנוהל.
- ועדת ההנצחה הינה ועדה מייצגת בלבד והחלטותיה מחייבות אישור מליאת המועצה. ניהול זה אינו חל לגבי קביעת שמות רחובות, דרכים, וכיוצ"ב.

3. יובהר כי אין בנוהל זה כדי לגרוע מהוראות נוהל תרומות, וכל בקשה להנצחה אשר כרוכה במתן תרומה, תבחן ותאושר בהתאם לנוהל תרומות. במידה והתרומה תאושר, ייחתם עם התורם, הסכם תרומה מתאים.
4. כל בקשת הנצחה הכרוכה במתן תרומה תאושר תחילה בוועדת הנצחה, ורק לאחר אישורה, תעבור לוועדת תשתיות, להמשך טיפול עפ"י נהלי קבלת תרומות.

ד. כללים להנצחה:

מטרת ההנצחה הינה לשם הוקרת תודה והנחלת ערכים חינוכיים לדורות הבאים, באמצעות ביצוע פרויקט או אירוע משמעותי עבור הישוב, טובת היישוב ו/או תושביו ו/או המדינה ו/או ערכים לאומיים. ההנצחה תהא בגין פועלו, של אדם.

ה. אמות מידה להנצחת תושבי המועצה שאינם חללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה

הנצחה בהתאם לנוהל זה, תהא רק במידה והאדם/קבוצת האנשים, אותם מבוקש להנציח, עומדים באחד או ביותר מאמות המידה הבאות:

1. אדם או קבוצת אנשים אשר תרמו תרומה ייחודית ומשמעותית לקהילה, לכוכב יאיר, למדינת ישראל או לכלל האנושות.
2. אישי ציבור אשר תרמו בצורה יוצאת דופן ומעוררת התפעלות מזמנם ומרצם, למען המועצה בתקופה של 10 שנים ויותר ו/או אנשי ציבור אשר יסדו פרויקטים בתחום החינוך, התרבות, ההנדסה, הספורט, הביטחון, הבריאות ו/או כל פרויקט ציבורי אחר בעל חשיבות לאומית.
3. תושב מועצה אשר חירף את נפשו למען הזולת, למען ביטחון המדינה, למען ערך לאומי אחר, וזאת בין אם בעת שירות בצבא, בשירות לאומי, בשירות במשרד הביטחון או בכוחות ההצלה ובין אם לאו.
4. אדם או קבוצת אנשים אשר באופן משמעותי וניכר, היו ידועים בתרומתם ליישוב, פועלים למען הקמתו/ התפתחותו/ ביסוסו ושגשוגו הפיזי ו/או התדמיתי וסיעו לבנייתו החברתית והקהילתית בין שהם תושבי ישוב ובין שאינם תושבי הישוב.
5. דמויות מופת מן ההיסטוריה הישראלית לדורותיה.
6. תושבי המועצה מצטייני תרבות, אקדמיה וספורט ראשונים במעלה.
7. בנוסף לעיל, מובהר כי ניתן יהיה להנציח אירוע בעל משמעות ערכית/ חינוכית.
8. אדם בעל עבר פלילי שהורשע בעבירה שיש עמה קלון, לא יונצח ביישוב.

ו. אמות מידה להנצחת חללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה

1. הנצחת חללי צה"ל/משטרה/שירות הביטחון ונפגעי פעולות איבה, מותנית באישור הגורמים הרלוונטיים במערכת הביטחון על פי הדין.
2. ביצוע הנצחה מכל סוג שהוא יהיה חייב בקבלת בקשה חתומה על ידי בן משפחת החלל.
3. הנצחת החללים היישובית, תתבצע באתרי ההנצחה כפי שיקבעו ע"י המועצה.
4. הנצחת חללים בוגרים בתי הספר של המועצה - חללים בוגרים בתי הספר של המועצה, יונצחו באנדרטה הרשמית של בית הספר.

- הנצחה הזו תהיה בתאום עם הנהלת בית הספר והמשפחות, ובהתאם למדיניות בית הספר להנצחת חללי מערכות ישראל ופעולות האיבה.
5. הנצחה אישית במרחב הציבורי - תהיה כפופה למדיניות ההנצחה של המועצה המפורטת בסעיף ה'.
6. הנצחה באתר האינטרנט של המועצה:
- * כל החללים המונצחים על קיר ההנצחה המועצתי, יונצחו גם בעמוד ההנצחה באתר האינטרנט של המועצה.
 - * חללים שלא היו תושבי המועצה בעת נפילתם, אבל בן משפחה מדרגה ראשונה, מתגורר באופן קבוע במועצה לפחות 10 שנים, בהמשך לפניה בכתב של בן המשפחה.

ז. התחייבות המבקש

1. המעוניין להנציח בן משפחה כהגדרתו בנוהל זה ויש לאופן ההנצחה שבחר, עלות כספית, יוכל לעשות זאת, באמצעות מימון עצמאי או העמדת תרומה להקמת הנכס או לביצוע הפרויקט, אשר המועצה תגדיר, על פי צרכי הקהילה.
2. תחזוקת מתקן ההנצחה, תהיה באחריות המבקש, כולל תיקונים, החלפת רכיבים הנדרשת בשל בלאי/הרס.
3. במקרה ומתעורר צורך ציבורי, ביוזמת המועצה, להזזת מתקן ההנצחה, גם במהלך התקופה הנ"ל, למועצה תהיה זכות לעשות כן, תוך תיאום מקום ההנצחה החדש עם המשפחה/מבקש ההנצחה. במקרה זה, הזזת מתקן ההנצחה, תהיה על חשבון המועצה.
4. במקרה של החלפה ו/או שינוי של אתר ההנצחה ע"י המשפחה, אישור הוועדה יידרש רק באם השינוי הינו מהותי.
5. במכלול השיקולים לבחינת מתן התרומה וההנצחה, תיבדק יכולת שימור, שמירה ותחזוקת האתר לאורך שנים והמשמעויות הכספיות הנדרשות לשם כך.
6. כל בקשת הנצחה הכרוכה במתן תרומה, תחייב לאחר אישורה בוועדת ההנצחה ובוועדת התשתיות, חתימה על הסכם בין מבקש ההנצחה ומועצת כוכב יאיר.
7. במקרה של בקשה להנציח באמצעות אירוע או מלגות - על המבקש להתחייב להשתתף בהוצאות האירוע או מלגות ל-3 שנים לפחות (או פרק זמן אחר לפי שיקול דעת של הוועדה), בסכום שלא יפחת מ-10,000 ש"ח לכל שנה, שכן קיימת חשיבות רבה לשמירה על עקרון הרצף.
- יובהר כי המועצה אינה מחייבת להמשיך את ההנצחה באמצעות אירוע או מלגות או תוכנית חינוכית וכו', במידה והמבקש אינו משתתף בהוצאות האירוע/המלגות.
- משך תקופת ההנצחה תהיה ל-20 שנה. בקשה להנצחה לתקופה ארוכה יותר טעונה אישור מליאת המועצה.
8. לוועדה תשמר האפשרות לאשר בקשה שאינה עומדת בתנאים הנזכרים לעיל.

ח. בקשה להנצחה

כל גורם המבקש להנציח את יקירו/יקיריו, יפנה בכתב לוועדה ויפרט את בקשתו. בקשות להנצחה יכללו את הפרטים והמסמכים הבאים או חלקם, ככל שהפרטים רלוונטיים לבקשה:

1. אופן ההנצחה המבוקש.
2. הסיבה בגינה מתבקשת ההנצחה.
3. קרבתו של מגיש בקשה למונצח.

4. צורתו, תוכנו וגודלו של מתקן ההנצחה המבוקש, ככל שמבקש ההנצחה מעוניין בהנצחה במתקן ו/או באופן מסוים.
5. תיאור מדויק לגבי מיקומו המבוקש של מתקן ההנצחה, ככל שרלוונטי.
6. מעורבות רשויות ממלכתיות אחרות בהנצחה, במידה וקיימת.
7. עלות מוערכת ליישום בקשת ההנצחה, עלות שיעור ההשתתפות בעלות (כולל מועדי העברת התשלום, באם מאושר) ואופן המימון של מתקן ההנצחה המבוקש.
8. כל הסבר או פירוט נוסף, אשר תבקש ועדת ההנצחה, על מנת לשקול, באם לאשר את הבקשה.
9. הסכמה בכתב מצד בן המשפחה הקרוב ביותר של המונצח (מסמך זה הינו הכרחי. ללא הסכמה בכתב של בן משפחה זה לא תובא הבקשה לדין בפני ועדת ההנצחה)

ט. תהליך אישור ההנצחה:

1. לאחר קבלת הבקשה להנצחה, על פי סעיף ח' לנוהל זה, תתכנס הוועדה לדיון ראשוני בבקשה בתוך כ-45 ימים קבלת הבקשה.
2. במידה וחסרים פרטים, או מכל סיבה שהיא, תהא הוועדה רשאית להזמין את מגיש הבקשה, לישיבה במסגרתה יידונו הפרטים.
3. הוועדה נדרשת לקבל את חוות דעת הגורם הרלוונטי במועצה האמון על התחום בו הוגשה הבקשה, אולם היא אינה מחויבת לנהוג על פיה.
4. במידה והמדובר על אתר הנצחה - עיצוב ותכנון אתר ההנצחה יקבע בתיאום בין מבקשי ההנצחה, וועדת הנצחה, ועדת תשתיות ומהנדס/ת המועצה, טרם האישור בוועדה.
5. במידה ומדובר על פרויקט הנצחה - הפרטים יתואמו בין מבקשי ההנצחה, וועדת ההנצחה, וועדת התרומות והמחלקה הרלוונטית לפרויקט במועצה.
6. נוסח אזכור השם יסוכם ויאושר מראש עם מבקש ההנצחה.
7. לאחר קבלת ההחלטה, במידה ואושרה בקשה להנצחה שיש בה תרומה - תועבר המלצת הוועדה לוועדת התרומות, להמשך טיפול ולחתימה על הסכם עם מבקש ההנצחה ולאחר מכן לאישור מליאת המועצה.
8. במידה ואשרה בקשה ללא עלות כספית - תועבר ההחלטה לאישור מליאת המועצה ולאחר מכן תעביר הוועדה הודעה למשפחה בדבר אישור הבקשה ותדאג להעביר העתק מהאישור, לגורם הרלוונטי במועצה, לטובת המשך ביצוע.
10. במידה והבקשה לא אושרה - תעביר הוועדה הודעה למשפחה ותדווח על כך למליאת המועצה.
11. יש לשלוח את החלטת הוועדה לפונים תוך 45 יום מיום קבלת מיום החלטת מליאת המועצה בנידון.
12. לפונים תינתן אפשרות לערער על ההחלטה בתוך 60 יום, מיום קבלת ההודעה.

י. נהלי בדיקת בקשה להנצחה:

1. הנצחה לפי נוהל זה תידון לפי בקשת בעלי עניין (מכרים, בני משפחה נציגי קהילה וכיוצא בזה) או ביוזמת מי מחברי המועצה ו/או עובדיה ו/או חבר ועדת הנצחה.
2. ההחלטה בעניין ההנצחה על עפ"י נוהל זה, תקבע בהתאם לסדרי הדיון, שיקבעו על ידי ועדת ההנצחה.
3. הדיון בהנצחה על שם נפטר יעשה לפחות שנה אחת לאחר פטירתו.
4. לא יונצח אדם יותר מפעם אחת, אלא מנימוקים מיוחדים שירשמו.
5. ועדת ההנצחה רשאית להתייעץ ו/או לקבל כל חוות דעת מקצועית נוספת שתזקק לה, ו/או לבקש את עמדת הציבור ו/או את עמדת המונצח או בני משפחתו, על מנת לקבוע את עמדתה.
6. לא יקרא מקום ציבורי על שם אדם, אלא לאחר שבדקה ועדת ההנצחה, ככל יכולתה ובהתאם לשיקול דעתה, כי לא יהא בהנצחה כדי לפגוע בערכים של המועצה ו/או בקבוצות אוכלוסייה מתוך המועצה או הציבור כולו.
7. ועדת ההנצחה תדון בבקשות ההנצחה, ללא משוא פנים, ביושר ומתוך שיקולים של צדק ושוויון. הערכים שיעמדו לנגד עיני ועדת ההנצחה יהיו לטובת מדינת ישראל, הישוב כוכב יאיר ותושביו.
8. בקשות שידנו בהתאם לנוהל זה, ידווח מעת לעת למליאת המועצה.
9. הוועדה רשאית לחרוג מנוהל זה לפי שיקול דעתה, מנימוקים שירשמו ובמקרים נוספים חריגים ויוצאי דופן, להמליץ על הנצחה של אדם או קבוצת אנשים גם אם לא עומדים בהוראות

נוהל זה. אם עשתה כן, עליה להביא הבקשה לאישור מליאת המועצה בצרופ הנימוקים המיוחדים לכך.
10. דיוני ועדת ההנצחה יתנהלו בדלתיים סגורות והחלטת הוועדה יהיו מנומקות.